

NU i flygvapnet

April 2004

Försvarsbeslutsprocessen pågår för fullt. På chefsmötet i högkvarteret den 21 april redovisade ÖB var i processen vi befinner oss. Syftet med chefsmöten är att Din förbandschef skall få underlag för att kunna orientera Dig lokalt.

Det som nu är aktuellt är det kompletterande underlag som lämnas till regeringen den 30 april. Utöver ett antal redovisningar fokuserar ÖB på fem områden.

Det första och viktigaste området är Europa och internationell krishantering.

Här redovisar Försvarsmakten olika nationella möjligheter och konsekvenser av ett svenskt ansvar för s k Battle Groups.

Flygvapeninspektören	1
Brandsoldater till Afghanistan	2
Instruktörsutbyte	3
NOTISER & KALENDERN	4-5
Flygvapnets modellbyggare	6
Chefsprogrammet på övning	7
Svenskt försvar övar i Tyskland	8
Fanöverlämning & kungligt elddop	9
Äventyrare från F 21	10
Militära VM	11
En helg i grönländer	12
Som i gamla tider...	12

NU i flygvapnet

Två andra prioriterade områden, som direkt påverkar våra möjligheter till internationell krishantering, är personalförsörjning och utformning av hela värnpliktsystemet. Vi redovisar förslag på system för att uppnå en kontinuerligt balanserad åldersstruktur samt system för att öka verkansgraden av vår värnpliktsutbildning så att det blir fler frivilliga till internationell tjänst.

ÖB lyfter även fram materieförsörjning och terrorism. Det måste vara Försvarsmaktens operativa behov som styr våra materielinköp och inget annat. När det gäller terrorism efterfrågar ÖB ett klarläggande från statsmakterna kring vår roll mot storskalig terrorism.

Innan underlaget lämnas in eller presenteras för medierna kommer det att på video redovisas för alla anställda.

Den tekniska utredningen om vad som hände med DC 3:an när den sköts ner pågår för fullt. Den svåra uppgiften att få reda på besättningsmedlemmarnas öde är på god väg att lösas. Rikskriminalen har fastställt identiteten på två av besättningsmedlemmarna och polisen har meddelat att undersökningar pågår med att fastställa fler identiteter i närtid. Min förhoppning är att samtliga anhöriga skall få svar på vad som verkligen hände deras nära och kära olycksdagen fredagen den 13 juni 1952.

I samråd med de anhöriga planerar vi en minnesceremoni på Berga marinbas på årsdagen av händelsen den 13 juni. Platsen är vald för att det på marinbasen symboliskt går att exponera både flygande och marina enheter.

Besättningsmedlemmarna kommer vid ceremonin postumt att tilldelas Försvarsmaktens förtjänstmedalj i guld.

Nu startar Flygvapenövningen med deltagande från i stort sett samtliga flygvapenförband. Övningen genomförs som två delövningar där vi under den första övar flygstridskrafternas förmåga

att med grundorganisationens resurser hävda vår territoriella integritet på olika krisnivåer. Den andra delövningen har målsättningen att inliggande värnpliktiga skall slutövas inom bataljons ram. Som övningsledare uppmanar jag Er alla att ta tillfället i akt att öva förbandets och den personliga förmågan inför kommande uppgifter och utmaningar. Det var länge sedan vi övade på "hemmaplan" då övningsverksamheten sedan en tid främst bedrivs på den internationella arenan. Nationellt såväl som internationellt skall säkerheten sättas i centrum och jag uppmanar alla deltagare att ägna detta en särskild tanke innan övningen startar.

Jan Andersson
flygvapeninspektör

Brandsoldater till Afghanistan

Flygvapnets basförband är hett eftertraktade internationellt – brandsoldater skickas till Afghanistan!

Återigen skall funktioner ur flygvapnets basförband ut på internationell tjänst!

Denna gång rör det sig om brandsoldater till Kabuls internationella flygplats (KAIA).

Just nu är det Tyskland som har ansvaret för flygplatsräddningstjänsten på KAIA, men från och med juni i år tar Island över som ansvarig nation. I och med detta har det kommit en förfrågan från Island till Sverige om flygvapnet kan stödja Island på KAIA med brandsoldater. Sverige har gett ett positivt besked om detta och nu skall Sverige skicka nio stycken brandmän till KAIA.

Uppgiften för de svenska brandsoldaterna blir att ingå i en multinationell flygplatsräddningsenhet som skall verka på KAIA. Enheten kommer att förutom svenskar bestå av personal från Island, Norge, Finland, Portugal och Afghanistan. Tanken är att det svenska bidraget skall vara på KAIA under tolv månader delat på två rotationer om sex månader.

De svenska brandsoldaterna rekryteras ur flygvapnets basförband/R3-plutoner, då kravet är att de skall vara utbildade flygplatsbrandmän. Chef för det svenska bidraget är en löjtnant ur flygvapnets basförband med R3-kompetens. Intresset för att tjänstgöra i Afghanistan har varit mycket stort och rekryteringen har gått bra trots de korta tidsförhållandena.

Missionsutbildningen genomförs på Livgardet och brandsoldaterna genomför samma missionsutbildning som övrig personal som tjänstgör i Afghanistan. Specialistutbildningen genomförs på FMHS BASUHS R3-avdelningen där det bland annat blir rökdykutbildning samt släckning av stort flygplan. I Kabul på KAIA kommer den tyska styrkan att kompletteringsutbilda den nya flygplatsräddningstjänsten på den Nato-utrustning som kommer att användas på plats.

Dessa brandsoldater tillsammans med flygvapnets insatser i Kongo visar att flygvapnets basförband är mycket lämpliga för internationella insatser samt att det finns en internationell efterfrågan på dessa basförband.

major Robert Nylén, FTK

En avställd brandbekämpare från RAF levereras som hjälp till att modernisera flygplatsens räddningskapacitet.

En fransk Hercules C-130 på Kabul International Airport

Instruktörsutbyte

Under våren 2003 skrevs ett MoU (Memorandum of Understanding) mellan Sverige och Kanada för att möjliggöra tjänstgöring med en svensk instruktör vid Nato Flying Training Canada, NFTC, fas 4-utbildning.

Fas 4 innebär Fighter Lead in Training, vilket ur ett svenskt perspektiv är en blandning mellan Grundläggande Taktisk Utbildning, GTU, och Grundläggande Flygslags-Utbildning, GFSU.

Utbildningen bedrivs vid 4 Wing Cold Lake i provinsen Alberta. Basen är mest känd som värd för den årligt återkommande flygövningen Maple Flag.

På basen samsas två F-18 Hornet-divisioner, en helikopterdivision och en Hawk 115-division.

NFTC använder Hawk 115 vid sin fas 4-utbildning. Flygmaskinen är en bra plattform för att utbilda blivande strids-piloter och är bl a utrustat med siktlinjesindikator, multifunktionsdisplay och utvärderingstrustning som påminner om vår egna UTB/UTA.

Vid divisionen har vi som mest haft representanter från nio nationer. Kanada, Storbritannien, Singapore, Danmark, Ungern och Italien utbildar elever vid skolan och samtliga bidrar även med instruktörer förutom Ungern. Finland, Tyskland och nu även Sverige har enbart instruktörer på divisionen.

NFTC drivs tillsammans av medlemsnationerna och företaget Bombardier, vilket blir en intressant blandning mellan ett vinstdrivande företag och militära intressen. Militären står för infrastruktur och flygunderhåll. Vid 419 Sqn, som divisionen heter, finns ca åtta flygmaskiner av vilka man dagligen försöker flyga fyra pass med sex och nyttja två som reserver. Oftast är tillgängligheten hög på flygmaskinerna.

Arbetsmiljön på divisionen är intressant och stimulerande. Det finns en hel del för en svensk flygvapenpilot att lära sig. Förutom att allt sker på engelska så finns

det en hel del rutiner och procedurer som är annorlunda och direkt avgörande för om man ska lyckas eller inte.

På divisionen finns en hel del erfarenheter från moderna konflikter. Många har varit med både nere i Gulfen och på Balkan, vilket till viss del återspeglas i utbildningen och vad man tycker är viktigt.

Dagarna tenderar till att bli något längre än hemma, det är inte alltför ovanligt med tiotimmarsdagar och flygning är alltid planerad över lunchen, det gäller naturligtvis även fredagar och ibland en och annan lördag...

Jag anlände till Kanada med min familj; min fru Hanna, och våra pojkar Carl och Eric i början av augusti 2003. Vi inledde med att tillbringa den första tiden vid 15 Wing Moose Jaw där jag genomförde min inflygning på Hawk. Teoriutbildningen var till ca 90 % datorbaserad. Inflygningen bestod av ca nio simulatorpass och åtta flygpass, vilket inkluderade två separata uppflygningar.

Efter avklarad inflygning bar det av ca 70 mil på raka vägar till Cold Lake. Väl på plats genomförde jag en Instructor Pilot Upgrade, IPUG, vid 419 Sqn. Första delen av den avklarades i början av december och jag blev då lössläppt för att utbilda mina första elever i luftstrid. Den andra och sista delen avslutades i början av mars

vilket innebar att jag nu kan utbilda inom samtliga utbildningsfaser på divisionen, d v s även lågflygning och attackföretag.

Divisionen är indelad i tre olika "flights"- Operations Flight, Training Flight och Standards Flight. Självtillhör jag f n Operations Flight och jobbar "extra" åt Training Flight som kurschef.

Vi bor vid själva sjön Cold Lake som ligger ca 10 km från basen. Norr om oss finns inget annat än ödemark. Vintern var bitvis något kallare än vad vi är vana vid hemifrån. Som kallast visade termometern -47 °C.

Grannen har nyligen byggt staket runt sin trädgård för att hålla björnarna från barnen. Vi brukar vissa nätter få besök av en hungrig varg som försöker hjälpa till att återvinna soporna.

Den närmaste storstaden är Edmonton som ligger 30 mil åt sydväst. Det är inte helt ovanligt att vi kör dit över dagen för att gå på exempelvis Ikea och köpa Kalles kaviar, något som vi aldrig hade trott att vi skulle göra när vi satt hemma i Sigtuna och planerade resan hit.

Något som vi har insett efter det att vi kom hit är barns otroliga förmåga att lära sig språk. Vår nu snart fyraårige son har i stort sett varit tvåspråkig sedan en bra bit före jul.

Isen ligger fortfarande halvmeter tjock på sjön, men våren har börjat ta sina försiktiga steg även här.

Hoppas ni alla får en fin sommar.

Check Six ;-)

major Björn
Jungwallius
419 Sqn, Cold Lake

Tung milstolpe

Foto: Jonas Tillgren, Saab

Utprovnigen av exportvapen på Gripen har nått en viktig milstolpe.

Den 16 februari genomfördes ett provpass där flygplanet var lastat med exportfälltank och inte mindre än åtta 250-kilobomber av typen Mk82. I och med flygningen så är den första fasan av flygegenskapsprov med nya exportvapen avslutad. Proven visar att Gripen kan bära allt från de "lätta" 250-kilobomberna till tunga laserstyrda 1000-kilobomber och samtidigt bibehålla goda flygegenskaper. Utprovnigen fortsätter nu med flygegenskapsprover för asymmetriskt hängda vapen.

red

Nya tornet på F 21 tar fart uppåt

Det nya flygledartornet på F 21 reser sig mot skyn med rasande fart. Bygget påbörjades i slutet av januari och ska stå inflyttningsklart i månadsskiftet januari-februari 2005.

Det gamla tornet som togs i bruk på våren 1975 har fungerat tillfredsställande en längre tid, men med den nya tekniken och datorernas intåg räcker utrymmena inte till för både flygledare och meteorologer.

Det nya tornet blir 34 meter högt, 4 meter högre än det gamla. Detta för att uppfylla siktkraven efter banförlängningen 1999.

Golvytan har ökat med 50 procent för att inrymma den nya datatekniken. Det är bara själva tornröret och kupan som blir ny.

Majoren Karin Vilhelmsson, meteorolog vid F 21, ser stora fördelar med nybygget.

- Framförallt så ser jag fram emot större utrymmen eftersom det är väldigt trångt. Dessutom kommer arbetspositionerna att bli bättre med höj- och sänkbara bord.

Flygledaren Anna Granberg ser även hon fram emot större utrymmen.

- Det kan bara bli bättre. Vi kan nu få ordning på all materiel som det inte funnits plats för tidigare. Dessutom ska det bli skönt att slippa hissen, som inte alltid har varit så tillförlitlig.

Projektet är ett samarbete mellan Fortifikationsverket, F 21 och Luftfartsverket och byggandet utförs av Näidens Bygg. Totalkostnaden för det nya bygget är budgeterat till cirka 21 miljoner kronor.

Per Alexis, fastighetsområdeschef mellersta Norrland.

- Förhoppningen är att kunna erbjuda bra och fungerande lokaler för de verksamheter som bedrivs i tornet. Vi har satsat mer på den arkitektoniska utformningen och det nya tornet kommer att bli ett fint landmärke på Kallax flygplats.

Informationsavdelningen F 21

Utvecklingen av EU:s snabbinsatsstyrkor

Den 10 mars lämnade Försvarsmakten svar på en anmodan från Försvarsdepartementet om ett antal frågor rörande utvecklingen av EU:s snabbinsatsstyrkor.

I arbetet med att utveckla EU:s militära snabbinsatsförmåga har Storbritannien, Frankrike och Tyskland tillsammans presenterat ett förslag till snabbinsatskoncept. Detta innebär i korthet att så kallade battle-groups om cirka 1 500 man organiseras. Styrkorna ska kunna användas i situationer med hög våldsnivå, de ska kunna verka i ett operationsområde inom 15 dagar och kunna sättas in på begäran av

bland annat FN.

En "battle-group" kan sättas upp av en enda nation eller vara multinationell. Full operativ förmåga eftersträvas under 2007.

Merparten av frågeställningarna i anmodan rör utvecklingen inom EU snarare än inom Försvarsmakten. I underlaget till Försvarsdepartementet svarar Försvarsmakten att man tycker att konceptet med EU:s snabbinsatsstyrkor är bra, men att det behöver vidareutvecklas på vissa punkter, bland annat avseende behovet av marin- och flygstridskrafter. Försvarsmakten pekar också på nödvändig-

heten av att se över de egna personalförsörjnings- och värnpliktsystemen, något som också framhålls i det inlämnade budgetunderlaget.

Just nu pågår också ett arbete med att se över de konsekvenser som utvecklingen av EU:s snabbinsatsförmåga kan innebära för Försvarsmakten i och med försvarsbeslutet, så att detta kan komplettera budgetunderlaget och redovisas den 30 april.

Försvarsdepartementet har ännu inte kommenterat Försvarsmaktens svar på anmodan eller antytt om ytterligare anvisningar kommer att ges.

red

Ryskt besök vid F 7

Rysslands vice flygvapenchef, generalöversten Boris Fjodorovitj Tjeltsov, besökte tillsammans med vår flygvapeninspektör, generalmajoren Jan Andersson, F 7 tisdagen den 13 till onsdagen den 14 april.

Besökarna förevisades olika delar av flottiljens verksamhet, bland annat transportflygverksamheten och Swafrap C-130, flygförarutbildning JAS 39, flygplan Gripen och fick information om vårt flygunderhållskoncept. Utomhus förevisades gruppering av flygbasjägare och flygbassäkstyrka i samband med rörlig klagöring. Givetvis genomfördes även en flyguppvisning.

Demonstration av rörlig klagöring. Flottiljchef, översten Fredrik Hedén förklarar. Till höger värnpliktige Torstensson.

Från vänster, generalmajoren Jan Andersson, generalöversten Boris Fjodorovitj Tjeltsov, översten Fredrik Hedén, nästa besökare är generallöjtnanten Valerij Alexandrovitj Retunskij som är chef över 16:e flygarmén och slutligen förbindelseofficern för Sverige vid ryska Försvarsmaktens utrikesförbindelseavdelning, kommendörn Alexej Vladimirovitj Kapinos.

Tolken översätter en fråga generalöversten ställt till chefen för insatskompaniet vid F 7, majoren Kent Larsson.

Generalöversten ställer en fråga till en soldat ur insatskompaniet efter avslutad förevisning.

2004

3-14 maj	Flygvapenövning
12 juni	FMHS 60 år
Halmstad	Veteranflyg, team 60, JAS 39, JA 37, TP 84
13 juni	Berga, Ceremoni DC 3
19-20 juni	Flyguppvisning, Veteranflyg, Skellefteå, Hkp, JA 37, JAS 39
23 juni	GFU examen
Malmen	Team 60, JA 37, JAS 39
14-15 augusti	Flygets avsked
Tullinge	Veteranflyg, JAS 39
28-29 augusti	FV Huvudflygdag, F 17
Ronneby	
september	Regeringen inlämnar proposition inför nya försvarsbeslutet till riksdagen
december	Riksdagen fattar nytt försvarsbeslut

Ryssarna besökte även F 21

Sent på onsdagen kom flygvapeninspektören genmj Jan Andersson med det ryska besöket till Luleå. Besöket genomfördes dagen efter det att gästerna studerat JAS 39 Gripen på F 7.

Flottiljchefen, överste Jan Otterström hälsar generalöversten Tjeltsov välkommen till F 21 och Luleå.

Fenomenal tolk under hela besöket var Magnus Dahnberg Undsäck C. Utan Magnus eminenta jobb skulle detta besök inte ha nått samma höga klass.

Under besöket besöktes AJS-divisionen och Ledningsenheten.

Flertalet av de frågor som ställdes rörde våra ledningssystem och lydnadsförhållanden vad avser militärt och civilt flyg. Ekonomi- och organisationsfrågor stod också på agendan.

Efter besöket på F 21 gick gästerna ombord på isbrytaren Ymer som för dagen låg på den vita havsvidden i Bottenviken. Befälhavaren Gunnar Schumacher, tidigare kommendörkapten tjänstgörande i marinen, ledsagade besökarna ombord.

Alla isbrytare tillhör numera Sjöfartsverket och har endast fast anställd personal ombord.

Stefan Helsing, F 21

På ledningsenheten fick gästerna en förevisning av StriC-systemet av Peter Dibéus

Flygvapenövningen

Vi efterlyser artiklar och bilder från just Ditt deltagande.

Sänd in text och bild till redaktionen senast den 15 maj.

Flygvapnets modellbyggare

Att bygga snygga plastmodeller är ett knåpgöra som kräver händighet, talang och tålmod. Syn för sägen var de hundratals modeller som ställdes ut av IPMS (International Plastic Modellers Society) vid deras öppna mästerskap i Skytteholmsskolans gymnastiksal den 27-28 mars. Det handlade huvudsakligen om flygplan, bilar, figurer och båtar.

För att uppmuntra bygget av flygplansmodeller med svensk militär förebild har flygvapnet instiftat ett vandringspris, bestående av en utställningsmodell av en J 6 Jaktfalken i ett plexiglasskrin. Modellen är byggd av dåvarande trafikledaren Olof Pettersson med de medel som då stod till buds, långt före plasten. Priset är mycket eftertraktat. Priset delades ut första gången 1983 av flygvapnets dåvarande informationschef Ulf Björkman. I år tilldelades Sven Öhrnberg priset för en synnerligen vacker och välbyggd J 9 i skala 1:48. J 9,

med amerikanska ursprungsbeteckningen Seversky Republic EP-1, var vårt första moderna jaktplan. Typen beställdes i 120 exemplar men bara 60 levererades efter att USA införde ett exportembargo på krigsmateriel till Sverige efter den tyska ockupationen av Norge och Danmark 1940. J 9 kom huvudsakligen att baseras på F 8 i Barkarby utanför Stockholm.

Flygvapenpriset kallas CFV vandringspris och kommer även framgent att delas ut under det namnet, trots att tjänstebenenämningen inte längre finns. - Om jag

får råda så tänker vi fortsätta dela ut "samma gamla Jaktfalk" som för övrigt är en alldeles utmärkt modell, om än inte i plast! Det säger Magnus Fridsell från IPMS.

Utöver Sven Öhrnbergs utmärkta modell fanns även många andra med flygvapenförebild. Göran Sebardt fick pris för en helt enastående kollektion av Lansens i olika utvecklingsstadier, från prototyp till slutversionen J 32E.

Text och foto: Lennart Berns

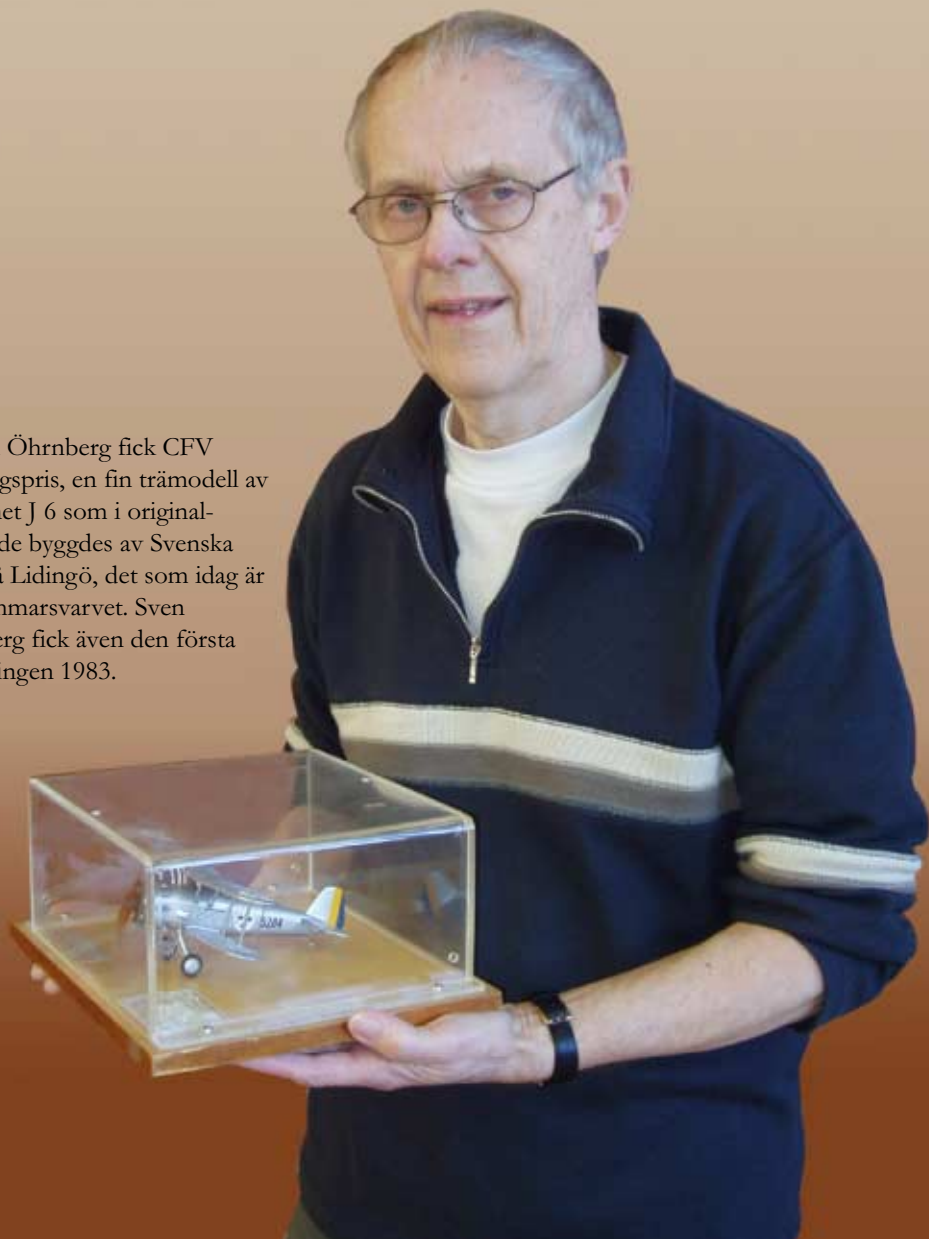

J 9 var Sveriges första moderna jaktflygplan. Lägg märke till fönstret bakom förarkabinen. Innanför fanns ett utrymme där mekaniker kunde medföras vid utbaseringar!

En av Göran Sebardts detaljrika Lansensmodeller i skala 1:72. Förebilden tjänstgjorde vid Målflygdivisionen på Malmen

Sven Öhrnberg fick CFV vandringspris, en fin trämodell av jaktplanet J 6 som i originalutförande byggdes av Svenska Aero på Lidingö, det som idag är Boghammarsvarvet. Sven Öhrnberg fick även den första inteckningen 1983.

Chefsprogrammet på övning

Den 27 januari åkte delar av flygvapnets elever vid Chefsprogrammet 02/04 till England för tre veckors utbildning och övning. Vi som deltog var Dennis Hedström (F 7), Peter Hellberg (F 20), Lars Helmrich (F 7), Joakim Hjorth (F 20), Håkan Josefsson (F 7), Anders Persson (F 4), Bjørn Stai (Norge) och Martin Vobora (F 20). Även lärarna Jan Reuter Dahl (F 20) och Rickard Lindborg (F 17) var med på resan.

Första veckan tillbringade vi i London där vi avnjöt *Shephard's Air Power Conference* på hotell Royal Lancaster. Under konferensen redovisades erfarenheter från Irakkriget 2003. Talarna var främst högt uppsatta brittiska och amerikanska flygvapenofficerare. Det blev snabbt uppenbart att briter tar analysen av kriget och vunna erfarenheter på största allvar och att dessa sannolikt kommer att påverka den brittiska luftmakt doktrinen. De viktigaste erfarenheterna från kriget var:

- ♦ den stora betydelsen av luftöverlägsenhet i operationsområdet. Detta medgav att både mark- och luftstridskrafter kunde agera relativt fritt från hot från fiendliga luftstridskrafter
- ♦ att informationsöverlägsenhet medgav förmåga att hålla ett högre relativt tempo i operationen samt att utnyttja uppkomna möjligheter. Man kan faktiskt tala om ett fungerande nätverk mellan funktionerna underrättelser – beslutsfattning – verkan
- ♦ integrationen av mark- och luftkriget. Efter att tidigt ha erövrat luftöverlägsenhet kunde flygstridskrafterna koncentrera sig på insatser mot marken, i nära samverkan med markstridskrafterna. Samverkan tog sig uttryck i integration snarare än separation av stridskrafter. Luftrummet vid flygunderstöd samordnades genom att etablera speciella *Kill-Boxes* vilka kunde upprättas eller stängas med kort varsel
- ♦ att luftmakt kan uppnå vissa operativa och strategiska mål utan koordinering med andra stridskrafter
- ♦ att andelen precisionsvapen var hög, ca 70 %.

En viktig skillnad från Gulfkriget 1991 är att markoffensiven inte föregicks av någon kontraluftoperation. Innan några slutsatser kan dras av det måste man beakta att Storbritannien och USA upprätthöll en flygförbudszon över norra och södra Irak under 12 år. Under denna period angreps det irakiska luftförsvarssystemet med jämna mellanrum, angrepp som intensifierades månaderna innan kriget bröt ut.

Ett relativt nytt begrepp inom krigskonsten är det effektbaserade insatskonceptet *Effects-Based Operations* (EBO), vilket användes under Irakkriget. Istället för fysisk förstörelse utgår konceptet från vilken effekt man vill uppnå mot ett visst mål i stridsrummet. Syftet är att kunna påverka fiendens uppträdande. EBO baseras på fiendens svagheter och vilken effekt som fordras för att kunna utnyttja dessa. Britterna talar hellre om ett *Effects-Based Approach*. D v s ett förhållningssätt till hur operativa mål kan uppnås. De anser vidare att denna *Effects-Based Approach* kan betraktas som en utveckling av manöverkriget ur ett luftmaktsperspektiv. Detta är intressant eftersom manövertänkandet är viktigt inom de svenska doktrinerna.

Begreppet *Time-Sensitive-Targets*, TST, var också centralt. Det innebär att vissa resurser, främst stridsflygplan, avsätts som en form av reserv. Denna reserv kan användas till att anfalla snabbt uppdykande och högt prioriterade mål.

Den andra och tredje veckan besökte vi *Joint Services Command and Staff College*, den brittiska motsvarigheten till FHS och Chefsprogrammet. Det är en relativt nybyggd och mycket stor skola belägen utanför Swindon. Här utbildas elever från 48 olika länder. Vi deltog i en datorsimulerad flygövning. Den brittiska kursen delades in i 14 syndikat. Varje syndikat bestod av 7 – 8 elever, inkluderande en svensk och en holländsk elev (det holländska Chefsprogrammet deltog också i övningen). Dessa syndikat spelade sedan 7 matcher, röd mot blå.

Övningen, *Aces Pegasus*, spelades på en fiktiv kontinent med namnet Pegasus. Pegasus påminde mycket om Europa. Det fanns två allianser, *Mercury*, *Venus*, *Pluto* och *Jupiter*, *Saturn*, *Neptun*. Röd spelade en allians och blå den andra. Kriget inleddes med att röd anföll blå. Vi fick göra ett bedömande och skapa en förenklad operationsplan. Värt att notera är att briter inte använde Natos GOP, *Guidelines Operational Planning*, som vi ju gör i Sverige. Som svensk flygofficer kan man inte annat än bli förstummad över vilka resurser vi fick spela med. Varje sida hade ca 1 000 stridsflygplan, inkluderande F117 och Tu160. Dessutom ingick kryssningsrobotar i arsenalen. När väl operationsplanen var klar startade spelet. På dagarna matade vi in våra speldrag i form av förenklade ATO i datorn. Under natten simulerades kriget. Nästa morgon fick vi resultatet och kunde planera nya insatser.

Erfarenheterna från övningen är att internationellt utbyte är en mycket viktig del av vår utbildning. Det är också glädjande att kunna konstatera att svenska flygvapenofficerare inte behöver skämmas för sina förmågor att verka i en internationell stab. För vissa av oss var det en överraskning att även holländarna tycker om sill. Den sista kvällen bjöd vi, till engelsmännens förskräckelse, på en *joint Herring Night*. Den bestod av holländsk sill (ungefär som salt sill utan salt!) samt diverse olika varianter av svensk sill och lite gravad lax. Det svenska bidraget mottogs bättre än det holländska vilket tydligt visar att den svenska maten, förlåt operationskonsten, ligger väl framme.

Lars Helmrich, FHS CP 02-04

Electronic Warfare Live Training Exercise

Svenskt luftvärn övar i Tyskland

För andra året i rad deltagar luftvärnet med enheter i den tyska övningen Elite (Electronic Warfare Live Training Exercise). Elite är en tysk nationell övning med flyg- och luftvärnsförband med tyngdpunkt på telekrigverksamhet. Övningen kan i vissa avseenden liknas vid vår svenska Focus-övning. Övningen utvecklar koncept för en europeisk Sead-förmåga (Suppression of Enemy Air Defences) och utvecklar deltagande förbands förmåga att verka i telekrigmiljö samt att samarbeta i multinationella förband.

Övningen genomförs i södra Tyskland vid övningsområde Heuberg, ca 7 mil söder om Stuttgart, under perioden 2004 04 26 - 05 15.

Över tiden deltar ca 30 luftvärns-officerare ur Luftvärnsregementet, I 19 Lvbat samt ur I 19 och P 4. Dessa utgör grundbemanningen av två eldenheter 91, en luftvärnskanonvagn Lvkv 90, två spaningsradarstationer PS 90 samt en ILLv (Insatsledningsenhet Luftvärn).

Målsättningen med vårt deltagande är att före och under övningen fortsätta den sedan förra året påbörjade kompetensuppbyggnaden med stor bredd för svenska luftvärnsofficerare avseende:

- ♦ god förmåga att genomföra planering för svenska luftvärnsförbands deltagande i internationella övningar
- ♦ god förmåga att leda svenska luftvärnsförband vid samverkan med andra nationers luftvärn.

Dessutom skall, för luftvärnsfunktionens fortsatta utveckling, behov av interoperabilitet identifieras avseende:

- ♦ materielutveckling vid samverkan med andra nationers luftvärnsförband
- ♦ logistik
- ♦ att kunna ta emot stöd från värd nationen.

Den svenska kontingenten kommer att gruppera på samma plats som de norska Nasams-enheterna och erhåller genom dem visst stöd med genomförande av striden mot luftmål.

Det svenska luftvärnets deltagande är ett litet och tillfälligt sammansatt förband, men ändå med de väsentligaste funktionerna ingående, för att kunna utveckla vår kompetens och fortsätta vägen mot luftvärnets interoperabilitet.

övl Fredrik Zetterberg
övningsledare Elire 04
Luftvärnsregementet

Även flygvapnets telekrigelit övar i Tyskland

Övningen Elite är en stor internationell övning där 20 länder är inbjudna.

Övningsbasen heter Lechfeld och ligger ca 50 km väster om München.

Från flygvapnet deltagar divisionen Urban Röd från F 21 med fyra Viggen av modell 37E. Kontingentschef är divisionschefen major Dick Henriksson. Totalt deltagar ca 40 personer bestående av piloter, telekrigoperatörer, flygtekniker, basräddningspersonal, meteorologer och bevakningsbefäl.

Flygpassen blir företrädesvis i rote i blandförband mot såväl luftvärn som jaktflyg. Alla företag flygs i blandförband innehållande max ett 30-tal enheter.

37E kan, trots sin ålder, till skillnad från andra störflygplan, fartmässigt anpassa sig till blandförbandets taktiska uppträdande. Fjölårets deltagande i denna övning blev med anledning av detta en stor svensk framgång och har inneburit att intresset för 37E på den internationella arenan nu är större än någonsin.

Övningen pågår fram till den 13 maj.
Stefan Helsing, F 21

Bilder från tyska flygvapnet

Fanöverlämning & Kungligt elddop

Fanöverlämning på F 17

Äntligen hade man lyckats hitta en lämplig tidpunkt för att överlämna F 17:s fana.

Eftersom den skall överlämnas av Hans Majestät Konungen så gällde att hitta en lucka i hans almanacka.

Den 15 april var en stor dag för F 17.

HMK anlände klockan 08.45 till F 17 och ceremonin startade kl 09.00.

F 17:s gamla fana var från 1944 då flottiljen sattes upp. Den var nu ganska medfaren och måste bytas ut.

Hela flottiljen och deltagare ur Ronneby garnison var på plats.

Marinens musikkår spelade samlingsmusik fram till klockan nio. Därefter började ceremonin.

Den nya fanan glänste i all sin prakt. På fanan är även inbroderat F 5:s, F 10:s och F 12:s heraldiska tecken eftersom vi är traditionsbevarare av dessa flottiljer.

I och med att F 16 lades ned så fick F 17 traditionsansvar för F 3 och F 13. Tyvärr tillkom uppgiften efter att fanan var klar varför deras tecken inte finns med. Men i våra minnen finns de.

Ceremonin avslutades med Kungssången och ett fyrfaldigt leve för konungen.

Kent Löving, F 17

Kungligt elddop

Efter att HMK hade överlämnat fanan så övergick besöket på F 17 till lite mer avspänt läge. Han tillbringade resten av dagen på flygenheten. Där fick han prova ut säkmat-utrustning, flyga simulator m.m.

Eftermiddagens höjdpunkt var att flyga med JAS 39 Gripen. Pilot på turen var övlt Rickard Nyström, till vardags tjänstgörande som divchef på F 17.

Flygturen varade i cirka 1 tim och 25 min och de hann flyga över såväl Öland som Gotland.

Som avslut kom de in via plats i en tregrupp och bröt snyggt över banan.

Efter flygturen ställde sig HMK till mediernas förfogande och beskrev flygturen som trevlig och flygplanet Gripen som mycket intressant.

Kent Löving, F 17

Äventyrare från F 21

Till vardags - flygtekniker på F 21, på fritiden - äventyrare!

Det är ett arktiskt äventyr som Ingemar Enberg på F 21 och barndomskamraten Andreas Marklund i Swedish Adventure Dreams har framför sig. Den 19 april reste de till Grönland för att skida de 60 milen från väster till öster över glaciären.

Det är inte första äventyret för Ingemar och Andreas. Teamet har under de senaste åren avverkat Svalbard och bergen Kilimanjaro, Aconcagua, och Denali, som kallas världens kallaste berg. Så oerfarna är de inte.

- Genom att vi har genomfört ett antal expeditioner tidigare har vi lärt oss mer och mer och expeditionerna har stegrat i svårighetsgrad, allt för att vi ska bli bättre och bättre.

Inlandsis på 2 500 meters höjd

Grönlandsexpeditionen beräknas ta som mest 34 dagar, och då ska de på skidor ta sig rakt över Grönland, med en packning på 80 kilo per person. Med sig har de allt som behövs för att överleva på glaciären. Varje del av expeditionen är väl förberedd och teamet är väl medvetet om vad som väntar.

- Första etappen är 5 mil och går genom ett isfall, som är ett sprickområde med snöbroar och isrännor. Där kommer det att

ta tid och vi får vara väldigt försiktiga så att vi inte ramlar ned i en isspricka. När vi har tagit oss uppför isfallet kommer vi till inlandsisen och då är vi på 2 500 meters höjd, och då sluttar det något nedåt. På högplatån tillryggalägger vi den längsta sträckan på cirka 50 mil. Avslutningen påminner om starten, med isfall på cirka 5 mil, berättar Ingemar.

40 graders kyla

Det är inte bara issprickor som kan ställa till svårigheter för äventyrarna, på Grönland förekommer det isbjörn och dessutom kan kyla och vind vara förrädisk. Ingemar berättar att temperaturen kan gå ned till -40 grader.

- Under en expedition lever man under väldigt primitiva förhållanden, där allt handlar om att överleva. Och genom att vara ordentligt förberedda har vi minimerat riskerna, men de går aldrig att eliminera. Skulle det uppstå en nödsituation finns hjälp att få genom nödsändare och helikopter, men det är något som teamet ser som en sista utväg, målet är att klara sig helt på egen hand.

Teamet är dessutom utrustat med en satellittelefon, solceller, kamera och videokamera, allt för att kunna kommunicera med omvärlden under hela strapatsen. Ingemar och Andreas kommer dessutom att skriva resedagbok på sin hemsida, varannan dag under hela expeditionen.

Målet Mount Everest

Teamet har en långsiktig plan, men nu börjar expeditionerna bli så pass avancerade att det börjar bli dyrt. Målet är dock att någon gång i framtiden utmana Antarktis, nordpolen och varför inte Mount Everest.

Kostnaden för Grönlandsexpeditionen ligger på cirka 200 000 kronor, och för att klara kostnaderna får de hjälp av ett flertal sponsorer, däribland F 21.

- Vi är väldigt tacksamma för den hjälp som vi får och det är kul att arbetsgivaren ställer upp. Dessutom är Försvarsmakten bra då jag har möjlighet att träna på arbetstid, tre timmar i veckan, säger Ingemar.

För Ingemar är det lusten till äventyr som är förklaringen till expeditionerna.

- Jag har alltid gillat friluftsliv och naturen, och både jag och Andreas har varit ute mycket sedan vi var små. Och genom åren har vi byggt på oss mer och mer kunskap. Jag känner en kärlek till naturen. Men självklart är det äventyret som lockar. Dessutom är det otroligt skönt att komma bort och låta kroppen arbeta.

Ingemar Enberg arbetar som flygtekniker till vardags. Äventyret då han tillsammans med en kamrat ska korsa Grönland på skidor har startat.

Länk till Swedish Adventure Dreams
www.sad.nu

Text: Anna Nyman, F 21

Militära VM i Östersund & Åre

Det 46:e militära världsmästerskapt på skidor arrangerades i mitten av mars i Östersund och Åre. Närmare 500 deltagare från 23 nationer var med och kämpade om medaljer i grenarna skidskytte, längdskidor, alpint och militär patrulltävlan.

Spelen invigdes den 16 mars på Jämtlands fältjägarregementes, I 5, kaserngård. Invigningstalen hölls av överbefälhavaren Håkan Syrén, Jämtlands landshövding Maggji Mikaelsson och ordföranden för CISM Jean-Jacques Joss ifrån Schweiz.

Överbefälhavaren Håkan Syrén

Många av deltagarna tillhör den absoluta världseliten i sin idrott och från Sverige deltog bland andra längdskidåkarna Oskar Svärd, Sofia Lind och Anders Södergren. Bland de utländska deltagarna fanns Raphael Poiree och Vincent Vittoz från Frankrike, Claudia Kuenzel och Frank Luck från Tyskland samt Elisabeth Görgl och Christian Hoffman från Österrike.

Damlaget i storslalom tillsammans med C FM I/F under MVM Skidor, Åre

Mohammed Taharabiri får hjälp med att låna utrustning.

Trots alla kända namn var det dock lite oväntat Marockos deltagare som stal showen! På lånade skidor och darriga ben ställde de för första gången upp i Militära VM och visade att denna tävling handlar om mer än bara medaljer och ära. De om några levandegjorde med sina insatser Militära VM:s andemening och ledord "Friendship through sport"!

Förutom själva tävlingarna bjöds deltagarna under veckan på aktiviteter som olika vinterevenemang, vintersportseminarium och kulturkväll på Jamtli vilket var väldigt uppskattat. Under tävlingarna i Åre passade F 4 på att visa vad vi går för även i luften och bjöd på en spännande flyguppvisning inför de imponerade åskådarna.

Sara Elowson, F 4

Raphael Poiree startar

Anna-Karin Olofsson tog en hedervärd tredjeplacering i damernas 7,5 km sprint på onsdagen, den första tävlingsdagen i Militära VM på skidor.

Före henne kom Kati Wilhelm, Tyskland och Delphyne Peretto, Frankrike. Anna-Karin var dryga minuten efter segrarinnan när hon gick i mål.

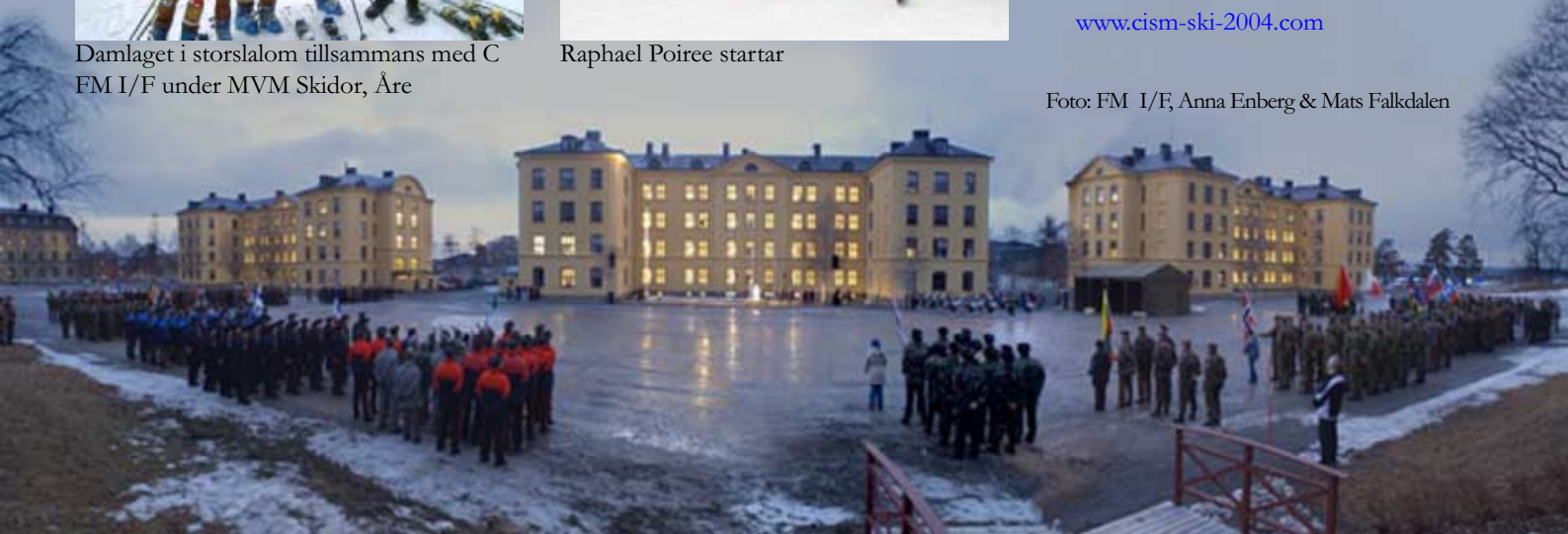
På herrsidan fick Sverige en fin 6:e plats i herrarnas skidskytte, sprint över 10 km. Carl-Johan Bergman knep denna plats efter den suveräne världscupvinnaren Raphael Poiree som vann. Tvåa kom ytterligare en fransman följd av tre norrmän. Andra svenska placeringar blev Björn Ferrys 19:e plats, Tord Wiksten och David Ekholm på 36:e respektive 37:e plats.

I damernas storslalom fick det svenska damlandslaget möta stjärnor från världscupen, så som Elisabeth Goergl, Österrike, Denise Karbon, Italien och Tina Maze, Slovenien. Det var även dessa tre som tog de första tre pallplaceringarna. Bästa svenskor kom på 12:e och 13:e plats, Kristina Hultdin och Sofie Olofsson.

Försvarmaktens Idrotts- och Friskvårdsenhet, FM I/F, representeras av chefen FM I/F, överstelöjtnanten Mikael Mineur och idrottsansvarig, majoren Jan-Henrik Bäck som finns på plats under tävlingarna. För resultatlistor och mer information om Militära VM på skidor hänvisas till hemsidan nedan.

www.cism-ski-2004.com

Foto: FM I/F, Anna Enberg & Mats Falkdalen

En helg i grönkläder

Under tre dagar kommer 16 tjejer från hela landet att få prova på hur det är att genomföra värnplikten på F 21. Kursen syftar till att ge tjejer i åldrarna 16-20 år en inblick i vad värnplikten innebär och intressera dem för värnplikten.

Det var 16 tjejer som möttes vid vakten på fredagsmorgonen med en spännande helg framför sig.

Under helgen ska de bland annat få uppleva en fältnatt, det vill säga, bygga en förläggning med tält och toalett. Och det kommer att bli kyligt. Våren är här, men med temperaturer kring nollstrecket och med snö på marken kan det bli kyligt ute i fält.

Målet med minilumpen är att intressera tjejerna för värnplikten och ge dem kunskap om hur det är att göra värnplikten och vad Försvarmakten står för, förklarar Luisa Forsberg, ansvarig för minilumpen.

- Det är en viktig verksamhet då Försvarmakten strävar efter att fler tjejer genomför värnplikten.

Charlotta Bredin, 17 år från Umeå, och Sara Engström, 17 år från Piteå, är två av deltagarna. Båda två ser fördelar med en provapå-helg.

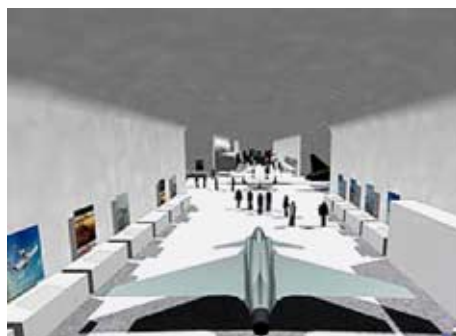
- Jag har tänkt att göra lumpen på riktigt, så det känns kul att få en chans att se hur det är innan, berättar Charlotta.

Gripen af nätet!

Eftersom ni efterlyste tips på hemsidor i senaste NU i flygvapnet kan jag tipsa om min fotosida med många opublicerade flygbilder på bl a Lansén, Teamet och nu senast hela "Viggenfamiljen" på F 21 samlade för en formationsflygning:

<http://www.daniel-k.com/aviation/>

Det mest spännande som händer i landet på den flygvapenhistoriska sidan är väl arbetet med att omvandla Säves berghangarer till ett levande museum - ett "flygupplevelsecenter" - Aerozeum:

<http://www.aerozeum.se/>

Även Sara har planer på värnplikten och hon har önskemål att få göra den som hundförare.

Charlotta och Sara önskar att det skulle vara enklare för tjejer att göra värnplikten i framtiden.

- Jag tror att det skulle vara bra om det var samma regler för tjejer och killar när det gäller värnplikten, det enda som skiljer är ju i princip muskelstyrkan, säger Sara.

Under helgen ska tjejerna även få en visning av flottljområdet och besöka flygdivisionerna, stridsledningscentralen och hundgården. Dessutom ska tjejerna lära sig exercera och få en skjutförevisning.
Anna Nyman & Louise Lewin, F 21

Som i gamla tider

Vi som var med på den gamla goda(?) tiden kanske kommer ihåg att det kunde vara flygningar med fler än två flygplan i formation åt gången.

På E 1, Första flygeskaderns tid flög man ofta med divisions storlek. Så gör vi inte ofta numera, men ibland händer det.

1 div F 17 Ronneby gjorde en snygg inflygning via plats en vårdag. Sju JAS 39 Gripen i formation har i alla fall inte jag sett, åtminstone inte på förband i normal tjänst som inte har flygdag eller motsvarande.

Flygningen gjordes i slutet av vecka 13 och var en tjugis avslutning på en tre-veckorsperiod som heter duga vad gäller att producera flygtid.

Veckorna 11-13 producerades 396. 21 timmar med JAS 39 Gripen!! Under vecka 12 flögs det på 2. Komp/div 103. 35 tim! Det var den veckan som vi flög både på F 17 och Bodö i Norge.

Den första "Dangermodden" det vill säga ommålning av Gripen med engelsk varningstext är färdig och flyger nu på F 17. Tanken är att samtliga JAS 39 skall förses med engelsk varningstext.

Kent Löving, F 17

Foto: Kenneth Jonsson

NU i flygvapnet

Ansvarig Utgivare: öv Lennart Thomsen

Redaktör: mj Anders Linnér

Layout: Visuell Produktion Int. AB

Produktion: leif.dahlberg@visuell.se

Redaktionsråd: C Info vid flygflottiljerna och helikopterflottiljen

Address: Högkvarteret
Info
107 85 Stockholm

Tel: 08 - 788 88 77

Fax: 08 - 788 88 68

Mail: anders.linner@hkv.mil.se

NU i flygvapnet är en försvarsmaktsintern skrift för korta eller snabba nyheter, som innehåller information om verksamhet i och omkring flygvapnet.

NU i flygvapnet bör spridas så snabbt och brett som möjligt till personal tjänstgörande vid flygvapnets förband, centra och skolor.

Införd bidrag skall vara försett med författarens namn och förbandstillhörighet.

Mer omfattande materiel och artikelunderlag insänds till INSATS & FÖRSVAR och Försvarets forum.